

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного факультету
І. С. Бондаренко
«22» серпня 2025

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
(XIX СТОЛІТТЯ: ПЕРШІ ДЕСЯТИРІЧЧЯ)**

підготовки бакалаврів
денної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма В11.01 Українська мова та література
спеціальності В11 Філологія
предметної спеціальності В11.01 Українська мова та література
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

ВИКЛАДАЧ: Кравченко Валентина Олександрівна, кандидат філологічних наук, професор

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри української
літератури

Протокол № 1 від «22» серпня
2025 р.

Завідувач кафедри української
літератури

 Н. В. Горбач

Погоджено

Гарант освітньо-професійної
програми

 Н. В. Горбач

2025 рік

Зв'язок із викладачем:

E-mail: kravchenkovo08@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/enrol/index.php?id=3620>

Телефон: (061) 289-12-75

Інші засоби зв'язку: Moodle ЗНУ (форум курсу, приватні повідомлення), дистанційні (за попередньою домовленістю) – Zoom Ідентифікатор конференції: 2442143970 Код доступу: 324195; гугл-міт: <https://meet.google.com/thu-ueij-gxu?authuser=0>

Кафедра: української літератури, 2 навчальний корпус, ауд. 232.

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів поняття про становлення нової української літератури у перші десятиріччя XIX ст., показ еволюції жанрів, художніх методів, літературних напрямів, течій, стилів.

Українська література першої половини XIX ст. (нова українська література) починається з 1798 р., часу виходу трьох частин «Енеїди» І. Котляревського. Вивчення курсу «Історія української літератури XIX століття: перші десятиріччя» закладе основи теоретичних знань про періодизацію літературного процесу, допоможе усвідомленому сприйняттю української літератури як невід'ємної частини світової.

Курс має теоретичну і практичну спрямованість, передбачає ознайомлення з творчістю письменників першої половини XIX ст. Система практичних занять і самостійна робота допоможуть закріпити, деталізувати, розширити й доповнити матеріал, викладений у лекціях. Виконання практичних завдань, підсумкових групових творчих проєктів спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних і лідерських якостей.

Використання новітніх програмних засобів під час виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи дадуть змогу розвинути загальні й професійні цифрові компетенції здобувачів. Інтерактивний формат курсу, що спонукатиме до дебатів, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у галузі гуманітарних наук навичок ефективної усної й письмової комунікацій.

Пререквізити вивчення дисципліни: навчальна дисципліна викладається як обов'язкова в межах предметної спеціальності. Її вивчення спирається на отримані в першому семестрі знання студентів з дисциплін «Вступ до літературознавства», «Усна народна творчість», «Історія української літератури (IX–XVIII ст.)».

Кореквізити: дисципліна тісно пов'язана з курсами «Історія України», «Сучасна українська мова».

Постреквізити: компетентності та ПРН, сформовані дисципліною, знадобляться студентам у вивченні подальших розділів курсу «Історії української літератури», для написання курсової роботи, проходження навчальної та виробничої практик.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова
Семестр	2-й
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість годин	150
Лекційні заняття	30 год.
Практичні заняття	30 год.
Самостійна робота	90 год.

Консультації	очна консультація щочетверга, кафедра української літератури, ІІ корпус ЗНУ, ауд. 232 або дистанційно: зум: Ідентифікатор конференції : 2442143970 Код доступу: 324195; гугл-міт: https://meet.google.com/thu-ueij-gxu?authuser=0
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/enrol/index.php?id=3620

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<p>ЗК-5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-7 Уміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК-10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-11 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-13 Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>СК-1 Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.</p> <p>СК-5 Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.</p> <p>СК-6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання</p>	<p>– пояснювально-ілюстративний (розповідь, презентації);</p> <p>– частково-пошуковий (бесіда);</p> <p>– репродуктивний (робота з художніми текстами, підручником, посібником);</p> <p>– дослідницький (самостійна робота з науковою літературою, робота з фактичним матеріалом);</p> <p>– інтерактивні (дискусія, мозковий штурм)</p>	<p>Проміжні контрольні заходи:</p> <p>– виконання тестових завдань у СЕЗН Moodle;</p> <p>– виконання письмових завдань за окремими темами й розділами;</p> <p>– усне опитування.</p>

комунікативних завдань у різних сферах життя.

СК-7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації тексту українською мовою.

СК-8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

СК-9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів українською мовою.

СК-10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз українськомовних текстів різних стилів і жанрів.

СК-13 Здатність демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетентності в процесі професійної і міжособистісної комунікації.

СК-17 Здатність створювати оригінальний україномовний текст й інтегрувати його в культурну й освітню сфери.

ПРН 2 Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 4 Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 7 Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8 Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

<p>ПРН 11 Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів українською мовою.</p> <p>ПРН 13 Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.</p> <p>ПРН 15 Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p> <p>ПРН 16 Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 19 Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.</p> <p>ПРН 20 Використовувати набуті знання, уміння й навички роботи з текстом для розв'язання комунікативних завдань з огляду на специфіку каналу його поширення та особливості аудиторії споживання.</p> <p>ПРН 21 Використовувати набуті знання під час створення різножанрових і різностильових текстів, мовно-літературного аналізу, редагування усних і письмових творів різного ступеня складності з урахуванням поставлених завдань і вікових особливостей реципієнтів.</p>		
--	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. І. КОТЛЯРЕВСЬКИЙ. ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ.

Тема 1. І. Котляревський. Короткі біографічні відомості. Робота над «Енеїдою», особливості видання. Поетика жанру бурлескно-трагедійного твору. Народність, оптимізм, художні засоби. Природа сміху в «Енеїді». Ідея оновлення світу. Ідейно-художня система. Сучасне котляревствознавство: а) свято «національного єднання всіх українців»; б) «Енеїда» в системі літератури українського бароко; в) міфологема «Нового Риму» в «Енеїді».

Тема 2. І. Котляревський – зачинатель української драматургії I пол. XIX ст. Класицизм і драматургія. Особистісне, національне, загальнолюдське у «Наталці Полтавці». «Наталка Полтавка» і «Москаль-чарівник» – «малоросійські опери».

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. П. ГУЛАК-АРТЕМОВСЬКИЙ. Є. ГРЕБІНКА. Г. КВІТКА-ОСНОВ'ЯНЕНКО.

Тема 3. П. Гулак-Артемівський – автор байок, балад, віршованих і прозових послань, перекладів і переспівів. Біографічні відомості. «Пан та Собака» – перший зразок сатиричної антикріпосницької байки в українській літературі. П. Гулак-Артемівський – перекладач. Балади «Твардовський» і «Рибалка».

Тема 4. Є. Гребінка. Біографічні відомості. Байкарська спадщина. Поетична творчість. Прозові твори. Епістолярій.

Тема 5. Г. Квітка-Основ'яненко. Біографічні відомості. Г. Квітка-Основ'яненко – зачинатель прози в українській літературі. Драматургія.

Тема 6. Сентиментально-реалістичні твори. Повість «Маруся» як доказ спроможності української мови і літератури творити «...і звичайне, і ніжненьке, і розумне, і полезне». Повесть «Сердешна Оксана» – попередниця поеми Т. Шевченка «Катерина».

Тема 7. Бурлескно-реалістичні твори. Повесть «Конотопська відьма». Сатирична спрямованість. Система образів.

Тема 8. Роман «Пан Халявський» – сімейна хроніка життя українського панства XVIII ст. Жанр, особливості композиції. Складність проблематики. Роль освіти і виховання у романі. Система образів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. УКРАЇНСЬКИЙ РОМАНТИЗМ: ГЕНЕЗИС, НАЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ, ІДЕЙНО-ХУДОЖНЯ СПЕЦИФІКА.

Тема 9. Хронологія та передумови романтизму. Принципи творчої програми українських поетів-романтиків. Основні тематично-стильові течії. Драматичні жанри в українському романтизмі. Романтична проза. Балада – емблематичний жанр українського романтизму. Творчість О. Афанасєєва-Чужбинського. Л. Боровиковський. Біографічні відомості. Від трагедії до перекладів. Стиль романтичних балад. Історичні реалії у творах.

Тема 10. П. Білецький-Носенко і літературний процес I пол. XIX ст. Життєвий шлях. Літературна спадщина: а) казки; б) байки; в) балади; г) поема «Горпинида, чи Вхопленая Прозерпина».

Тема 11. А. Метлинський. Короткі біографічні відомості. Збірка «Думки і пісні та ще дещо». Стаття «Заметки относительно южнорусского языка» як передмова до збірки. Суперечності світогляду.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. М. КОСТОМАРОВ, М. ПЕТРЕНКО, В. ЗАБІЛА. «РУСЬКА ТРІЙЦЯ», М. ГОГОЛЬ.

Тема 12. М. Костомаров – вітчизняний і слов'янський учений, історик, критик, публіцист, письменник. Основні віхи життєвого шляху. Драматичні твори – перші зразки історико-романтичної драматургії в новій українській літературі. Поетичні збірки «Українські балади» та «Вітка». Особливості стильової манери. Тематика прози.

Тема 13. В. Забіла – типовий поет-романтик, співець людського почуття. Збірка «Співи крізь сльози» – своєрідна матеріалізація основної настроєвої тональності світосприймання В. Забіли. Біографічні відомості. Особливості ліричного доробку М. Петренка.

Тема 14. М. Шашкевич і літературно-громадське угруповання «Руська трійця». Оригінальна творчість І. Вагилевича. Творча спадщина Я. Головацького.

Тема 15. М. Гоголь. Біографічні відомості. Характеристика творчості: а) повість «Тарас Бульба»; б) збірка «Вечори на хуторі біля Диканьки»; в) збірки «Арабески» і «Миргород».

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
		о/д. ф.	
1	2	3	4
Лекція 1	І. Котляревський. Короткі біографічні відомості. Робота над «Енеїдою», особливості видання.	2	щотижня

	Поетика жанру бурлескно-травестійного твору. Народність, оптимізм, художні засоби. Природа сміху в «Енеїді». Ідея оновлення світу. Ідейно-художня система. Сучасне котляревствознавство: а) свято «національного єднання всіх українців»; б) «Енеїда» в системі літератури українського бароко; в) міфологема «Нового Риму» в «Енеїді».		
Практичне заняття 1	1.Особливості видання твору (1798-1842). 2.Поетика жанру «Енеїди». 3.Традиції і новаторство у творі. 4.Композиція і сюжет поеми. 5.Історична основа твору. 6.Природа сміху в «Енеїді». 7.Художні засоби поеми. 8.Система образів-персонажів твору та засоби їх творення.	2	<i>щотижня</i>
Лекція 2	І. Котляревський – зачинатель української драматургії I пол. XIX ст. Класицизм і драматургія. Особистісне, національне, загальнолюдське у «Наталці Полтавці». «Наталка Полтавка» і «Москаль-чарівник» – «малоросійські опери».	2	<i>щотижня</i>
Практичне заняття 2	1.Особливості жанру «Наталки Полтавки» як «малоросійської опери»: а) характер драматичного конфлікту у творі; б) система образів-персонажів; в) соціальна спрямованість і суть сатиричного зображення у п'єсі. 2.«Москаль-чарівник» – перший водевіль української драматургії I-ї пол. XIX ст.: а) характеристика жанру; б) образи-персонажі водевілю; в) морально-етичні та суспільно-політичні питання у творі.	2	<i>щотижня</i>
Лекція 3	П. Гулак-Артемівський – автор байок, балад, віршованих і прозових послань, перекладів і переспівів. Біографічні відомості. «Пан та Собака» – перший зразок сатиричної антикріпосницької байки в українській літературі. П. Гулак-Артемівський – перекладач. Балади «Твардовський» і «Рибалка».	2	<i>щотижня</i>
Практичне заняття 3	1.Зв'язок літературно-естетичних настанов П. Гулака-Артемівського із засадами античної та світової байки. Засвоєння рис народності й сатиричності криловської байки. 2.Новаторство байкаря. Байка «Пан та Собака». 3.Різновиди жанру байки у доробку П. Гулака-Артемівського. 4.П. Гулак-Артемівський – новатор у жанрі романтичної балади: а) зв'язок балади «Твардовський» з усною народною творчістю; б) балада «Рибалка» і традиції західноєвропейської літератури.	2	<i>щотижня</i>
Самостійна робота 1	Скласти тези статті Л. Мороз Класицизм і драматургія Івана Котляревського. Рідний край. Науковий публіцистичний художньо-	22	

	літературний альманах. 2003. № 2 (9). С. 93-98. 2. Оформити тези відповідно до вимог.		
Лекція 4	Є. Гребінка. Біографічні відомості. Байкарська спадщина. Поетична творчість. Прозові твори. Епістолярій.	2	щотижня
Практичне заняття 4	1.Рання творчість 2.Тематична спрямованість байок Є. Гребінки. Зв'язок байкарської спадщини письменника із творчістю І. Крилова. 3.Поетична спадщина письменника («Недуг», «Скала», «Два», «Лавровий листок», «Черные очи», «Українська мелодія» та інші). 4.Історична тема у творчості Є. Гребінки: а) повість «Нежинский полковник Золотаренко». Особливості характеротворення; б) роман «Чайковский». Суть романтичного типу історизму.	2	щотижня
Лекція 5	Г. Квітка-Основ'яненко. Біографічні відомості. Г. Квітка-Основ'яненко – зачинатель прози в українській літературі. Драматургія.	2	щотижня
Практичне заняття 5	1.Г. Квітка-Основ'яненко – зачинатель прози в українській літературі: а) «Салдацький патрет». Характери; прийоми індивідуалізації у творі; б) оповідання «Мертвецький великдень». Елементи поєднання фантастики і реальності; в) оповідання «От тобі й скарб». Соціально-літературні ремінісценції у творі. 2.Дидактичні настанови Г. Квітки-Основ'яненка в оповіданнях («Добре роби, добре й буде», «Малоросійська биль» («Купований розум»), «Підбрехач», «Пархімове снідання»). 3.Повість «Конотопська відьма». Сатирична спрямованість твору. Система образів.	2	щотижня
Лекція 6	Сентиментально-реалістичні твори. Повість «Маруся» як доказ спроможності української мови і літератури творити «...і звичайне, і ніжненьке, і розумне, і полезне». Повість «Сердешна Оксана» – попередниця поеми Т. Шевченка «Катерина».	2	щотижня
Практичне заняття 6	1.Естетичний ідеал Г. Квітки-Основ'яненка у повісті «Маруся». 2.Зображення діяльного типу жінки у повісті «Козир-дівка», принцип життєвої правди у творі. 3.Проблема щастя у повісті «Щира любов». 4.Суть станової моралі у повісті «Сердешна Оксана». Прийом контрасту, як прогресивна ідея твору. 5.Моралізаторська настанова оповідання «Перекотиполе».	2	щотижня
Лекція 7	Бурлескно-реалістичні твори. Повість «Конотопська відьма». Сатирична спрямованість. Система образів.	2	щотижня
Практичне заняття 7	1.Картина життя повітового чиновництва у творі «Приезжий из столицы, или Суматоха в уездном городе». 2.Конфлікт п'єси «Шельменко –	2	щотижня

	волостной писарь». 3.Обвинувачувальний пафос п'єси «Шельменко-денщик». Колорит образів дилогії. 4.Національна і жанрова своєрідність малоросійської опери «Сватання на Гончарівці». Характер конфлікту.		
Самостійна робота 2	Підготувати доповідь на тему: «Г. Квітка-Основ'яненко – драматург». 2. Указати на риси новаторства у його драматичних творах.	22	
Лекція 8	Сентиментально-реалістичні твори. Роман «Пан Халявський» – сімейна хроніка життя українського панства XVIII ст. Жанр, особливості композиції. Складність проблематики. Роль освіти і виховання у романі. Система образів.	2	<i>щотижня</i>
Практичне заняття 8	1.Г. Квітка-Основ'яненко про роль освіти і виховання у романі. 2.Жанр твору, особливості композиції. 3.Складність проблематики. 4.Система образів-персонажів роману. Роман «Пан Халявський» – сімейна хроніка життя українського панства XVIII ст. Жанр, особливості композиції. Складність проблематики. Роль освіти і виховання у романі.	2	<i>щотижня</i>
Лекція 9	Хронологія та передумови романтизму. Принципи творчої програми українських поетів-романтиків. Основні тематично-стильові течії. Драматичні жанри в українському романтизмі. Романтична проза. Балада – емблематичний жанр українського романтизму. Творчість О. Афанасьєва-Чужбинського. Л. Боровиковський. Біографічні відомості. Від трагедії до перекладів. Стиль романтичних балад. Історичні реалії у творах.	2	<i>щотижня</i>
Практичне заняття 9	1.Збірка «Байки й прибаютки» Левка Боровиковського. Тип байки у творчості поета. 2.Балада «Маруся» як синтез запозиченого сюжету й українських фольклорно-етнографічних джерел. 3.Оригінальні балади Л. Боровиковського, їхні художні особливості. 4.Розвиток Л. Боровиковським жанрового складу української поезії. 5.Образ відчуженої особистості у віршах «Журба», «Рибалка», «Палій», «Волох» та ін. 6.Узагальнений образ України «козацьких часів» як країни ідеальних героїв («Козак», «Гайдамак» та ін.).	2	<i>щотижня</i>
Самостійна робота 3	Написати есе, у якому обґрунтувати: 1. Які суспільно-політичні та культурні обставини обумовлювали розвиток літературного процесу першої половини XIX століття у Західній Україні? 2. Яка роль «Руської трійці» в українському літературному процесі?	23	

Лекція 10	П. Білецький-Носенко і літературний процес I пол. XIX ст. Життєвий шлях. Літературна спадщина: а) казки; б) байки; в) балади; г) поема «Горпинида, чи Вхопленая Прозерпина».	2	<i>щотижня</i>
Практичне заняття 10	1.Бурлескно-реалістичні елементи байок П. Білецького-Носенка. 2.Особливості балад («Ївга», «Нетяг», «Отцегубці»). 3.П. Білецький-Носенко – автор «жартливої поеми» «Горпинида, чи Вхопленая Прозерпина». Образи-персонажі поеми.	2	<i>щотижня</i>
Лекція 11	А. Метлинський. Короткі біографічні відомості. Збірка «Думки і пісні та ще дещо». Стаття «Заметки относительно южнорусского языка» як передмова до збірки. Суперечності світогляду.	2	<i>щотижня</i>
Практичне заняття 11	1.Ідейно-тематична спрямованість, жанрове розмаїття та художні особливості збірки «Думки і пісні та ще дещо». 2.Естетичний ідеал поета – вільний козак, патріот батьківщини, її захисник. 3.Історична балада – домінантна поетичної творчості А. Метлинського. 4.Засоби романтичного письма при художньому відображенні героїки козацького минулого. Особливості індивідуального стилю. 5.Зразки дидактично-побутової, побутової та громадянської лірики. Їхній гуманістичний пафос.	2	<i>щотижня</i>
Лекція 12	М. Костомаров – вітчизняний і слов'янський учений, історик, критик, публіцист, письменник. Основні віхи життєвого шляху. Драматичні твори – перші зразки історико-романтичної драматургії в новій українській літературі. Поетичні збірки «Українські балади» та «Вітка». Особливості стильової манери. Тематика прози.	2	<i>щотижня</i>
Практичне заняття 12	1.Костомаров – визначний представник українського романтизму. 2.Поетичні збірки «Українські балади» та «Вітка». Тематична та ідейна багатозначність. 3.Художнє осмислення минулого. 4.Поетичний антропоморфізм як своєрідний вияв морально-етичного закону народу в баладах. 5.Проблеми гріха й праведності у баладі «Великодня ніч», їх романтична трактовка. 6.Громадянські мотиви лірики М. Костомарова. 7.Драматичні твори М. Костомарова – перші зразки історико-романтичної драматургії в новій українській літературі.	2	<i>щотижня</i>
Самостійна робота 4	Дати письмову відповідь на питання: 1. Якою постає Україна у «Вечорах на хуторі біля Диканьки» М. Гоголя? 2. Як змальовано Запорозьку Січ і козаків у повісті «Тарас Бульба» М. Гоголя? 3. Назвіть особливості романтизму М. Гоголя? Навести приклади.	23	

Лекція 13	В. Забіла – типовий поет-романтик, співець людського почуття. Збірка «Співи крізь сльози» – своєрідна матеріалізація основної настроєвої тональності світосприймання В. Забіли. Життя та ліричний доробок М. Петренка.	2	щотижня
Практичне заняття 13	1. Особливості образного світу, поетики та жанрової специфіки поетичної творчості В. Забіли (зб. «Співи крізь сльози»): а) естетизація стану закоханості, любовного почуття і любовної муки в поезіях; б) жанр романсу у творчості В. Забіли. 2. Народнопісенна формотворча й характерологічна основа поезій М. Петренка. 3. Космічне світосприйняття у циклі «Небо».	2	щотижня
Лекція 14	М. Шашкевич і літературно-громадське угруповання «Руська трійця». Оригінальна творчість І. Вагилевича. Творча спадщина Я. Головацького.	2	щотижня
Практичне заняття 14	Романтичні засади оригінальної творчості М. Шашкевича: а) громадянська лірика М. Шашкевича («Слово до читателів руського язика», «Руська мати нас родила», «Другові», «Побратимові»); б) епічно-історична поезія («О Наливайку», «Хмельницького обступленіє Львова», «Болеслав Кривоустий під Галичем»). Поетизація козацької старовини, ідеалізація народного ватажка; в) демократична позиція автора у поглядах на опришківство («Олена»). Оригінальна творчість І. Вагилевича: а) легендарно-історична поема «Мадей». Патріотичний пафос; б) белетризований фольклорно-казковий сюжет романтичної балади «Жулин і Калина». Поетична спадщина Я. Головацького («Весна», «Два віночки», «Туга за родиною», «Братові з-за Дунаю»).	2	щотижня
Лекція 15	М. Гоголь. Біографічні відомості. Характеристика творчості: а) повість «Тарас Бульба»; б) збірка «Вечори на хуторі біля Диканьки»; в) збірки «Арабески» і «Миргород».	2	щотижня
Практичне заняття 15	1. Яскравий національний колорит збірки «Вечори на хуторі біля Диканьки»: а) сюжетно-тематичні обрії; б) образна система; в) романтичний колорит збірки; г) особливості мови і стилю. 2. Зображення героїчної історії України і її національних героїв у повісті «Тарас Бульба».	2	щотижня
		150	

5. Види і зміст контрольних заходів

Питання для підготовки до практичних занять, завдання для самостійної роботи, тести розміщено у СЕЗН ЗНУ Moodle за посиланням: <https://moodle.znu.edu.ua/enrol/index.php?id=3620>

Вид заняття/ роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу/ термін виконання	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
ЗМ 1				
Практичн і заняття 1,2	Опитування за планами практичних занять 1,2	Знання теоретичних питань і художніх творів	Рівень засвоєння теоретичних питань, змісту художніх текстів, практичних умінь і навичок із тем, включених до змістового модуля за планами практичних занять, оцінюється максимально у 2 бали: – незадовільно – 0 балів; – задовільно – 1-2 бали	4
Тест №1	Виконання тесту	Тест необхідно виконати після опрацювання тем ЗМ1	Тест оцінюються від 0,5 до 3 балів: – не виконаний тест – 0 балів; – за виконаний тест здобувач отримує 0,5-3 бали	3
Завдання 1	Виразне читання напам'ять уривку з поеми «Енеїда» (початок) І. Котляревського	Виразне читання твору напам'ять на день проведення практичного заняття (офлайн)	Виразне читання твору напам'ять оцінюється від 0,5 до 1 бала: – не може прочитати твір напам'ять – 0 балів; – виразне читання твору – 1 бал	1
Самостійна робота 1	Письмове виконання завдань самостійної роботи	Самостійна робота надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	Уміння застосовувати набуті знання на практиці (самостійно) оцінюється максимально в 2 бали: – не виконане завдання чи незадовільно – 0 балів; – задовільно – 0,5-2 бали	2
ЗМ 2				
Практичн і заняття 3,4,5,6,7,8	Опитування за планами практичних занять 3,4,5,6,7,8	Знання теоретичних питань і художніх творів	Рівень засвоєння теоретичних питань, змісту художніх текстів, практичних умінь і навичок із тем, включених до змістового модуля за планами практичних занять, оцінюється максимально у 2 бали: – незадовільно – 0 балів; – задовільно – 1-2 бали	12
Тест 2	Виконання тесту	Тест необхідно виконати після опрацювання тем ЗМ2	Тести оцінюються від 0,5 до 3 балів: – не виконаний тест – 0 балів; – за виконаний тест здобувач отримує 0,5-3 бали	3

Завдання 2	Виразне читання творів напам'ять: П. Гулак-Артемовський: «Пан та Собака» (початок), «Батько та син». Є. Гребінка: «Очи черные», «Українська мелодія».	Виразне читання твору напам'ять на день проведення практичного заняття (офлайн)	Виразне читання твору напам'ять оцінюється від 0,5 до 1 бала: – не може прочитати твір напам'ять – 0 балів; – виразне читання твору – 1 бал	4
Самостійна робота 2	Письмове виконання завдань самостійної роботи	Самостійна робота надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	Уміння застосовувати набуті знання на практиці (самостійно) оцінюється максимально в 2 бали – не виконане завдання чи незадовільно – 0 балів; – задовільно – 0,5-2 бали	2
ЗМЗ				
Практичні заняття 9,10,11	Опитування за планами практичних занять 9,10,11	Знання теоретичних питань і художніх творів	Рівень засвоєння теоретичних питань, змісту художніх текстів, практичних умінь і навичок із тем, включених до змістового модуля за планами практичних занять, оцінюється максимально у 2 бали: – незадовільно – 0 балів; – задовільно – 1-2 бали	6
Тест 3	Виконання тесту	Тест необхідно виконати після опрацювання тем ЗМЗ	Тести оцінюються від 0,5 до 3 балів: – не виконаний тест – 0 балів; – за виконаний тест здобувач отримує 0,5-3 бали	3
Завдання 3	Виразне читання поезії напам'ять: М. Костомаров: «Брат з сестрою» (початок). В. Забіла: «Гуде вітер вельми в полі», «Не щибечи соловейку».	Виразне читання твору напам'ять на день проведення практичного заняття (офлайн)	Виразне читання твору напам'ять оцінюється від 0,5 до 1 бала: – не може прочитати твір напам'ять – 0 балів; – виразне читання твору – 1 бал	3
Самостійна робота 3	Письмове виконання завдань самостійної роботи	Самостійна робота надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами	Уміння застосовувати набуті знання на практиці (самостійно) оцінюється максимально в 2 бали: – не виконане завдання чи незадовільно – 0 балів; – задовільно – 0,5-2 бали	2

		вивченої теми		
ЗМ 4				
Практичн і заняття 12,13,14,15	Опитування за планами практичних занять 12,13,14	Знання теоретичних питань і художніх творів	Рівень засвоєння теоретичних питань, змісту художніх текстів, практичних умінь і навичок із тем, включених до змістового модуля за планами практичних занять, оцінюється максимально у 2 бали: – незадовільно – 0 балів; – задовільно – 1-2 бали	8
Тест 4	Виконання тесту	Тест необхідно виконати після опрацювання тем ЗМ4	Тести оцінюються від 0,5 до 3 балів: – не виконаний тест – 0 балів; – за виконаний тест здобувач отримує 0,5-3 бали	3
Завдання 4	Виразне читання поезій напам'ять: М. Петренко: «Небо», «Чого ти, козаче, чого ти, бурлаче..?»	Виразне читання твору напам'ять на день проведення практичного заняття (офлайн)	Виразне читання твору напам'ять оцінюється від 0,5 до 1 бала: – не може прочитати твір напам'ять – 0 балів; – виразне читання твору – 1 бал	2
Самостійна робота 4	Письмове виконання завдань самостійної роботи	Самостійна робота надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми	Уміння застосовувати набуті знання на практиці (самостійно) оцінюється максимально в 2 бали: – не виконане завдання чи незадовільно – 0 балів; – задовільно – 0,5-2 бали	2
Усього за поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
Залік	Підсумковий тест	Перелік питань для підсумкового контролю та тести розміщено у СЕЗН ЗНУ Moodle за посиланням: https://moodle.znu.edu.ua/enrol/index.php?id=3620	Здобувач проходить підсумковий тест на платформі СЕЗН ЗНУ Moodle і отримує 20 балів та усно відповідає на два теоретичні питання (20 балів)	20 20
Усього за підсумковий контроль				40

Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється протягом семестру з 4-х видів робіт: практичні заняття, результати завдань, виконання самостійної роботи, проходження тестів. Вони оцінюються сумою набраних балів (min – 35 балів, max – 60 балів). При формуванні шкали балів стимулюється систематична робота здобувачів вищої освіти протягом семестру.

Здобувач повинен уміти схарактеризувати умови розвитку нової української літератури першої половини XIX ст., зокрема перших десятиріч, вільно оперувати системою знань з історії еволюції українського літературного процесу, орієнтуватися у складнощах розвитку нової літератури в історичних умовах, знати зміст художніх текстів, аналізувати твори з урахуванням їхньої своєрідності, користуючись сучасною літературно-критичною термінологією, сприймати й аналізувати твір у його формально-змістовій єдності.

Критерії оцінювання практичних занять:

Рівень засвоєння теоретичних положень, осмислення літературно-критичних праць, зміст художніх творів і їхній практичний аналіз оцінюється за результатами відповідей безпосередньо на практичному занятті (за неможливості відвідування заняття – шляхом індивідуальної бесіди, виконаних завдань і самостійної роботи максимально у 2 бали:

– незадовільний рівень – 0 балів (*не зараховано*)

– достатній рівень (60% – 100% від максимального бала) – 1-2 бали (*зараховано*), де:

– **2 бали** – відповідь здобувача вичерпна й ґрунтовна; побудована логічно й послідовно; викладена багатою мовою, відзначається точним вживанням термінів. Здобувач виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, застосовує теоретичні знання на практиці, аналізує й інтерпретує художні твори різних жанрів, влучно цитує, наводить необхідні приклади; демонструє вміння працювати з різними джерелами та добирати необхідну інформацію з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати; знає імена дослідників; веде діалог, доводить власну громадську та світоглядну позицію, відповідає на додаткові запитання.

– **1 бал** – відповідь здобувача не зовсім вичерпна й ґрунтовна; може містити порушення логіки й послідовності викладу матеріалу; містити мовленнєві помилки, неточне вживання термінів. Здобувач не завжди виявляє повне розуміння матеріалу та вміння обґрунтовувати свої думки, застосовувати теоретичні знання на практиці, аналізувати й інтерпретувати художні твори різних жанрів, цитувати, допускає окремі незначні помилки при наведенні прикладів; демонструє вміння працювати з різними джерелами та добирати необхідну інформацію з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати; може допускати неточності при називанні імен дослідників; веде діалог, доводить власну громадську та світоглядну позицію; не завжди відповідає на додаткові запитання.

– **0 балів** – здобувач не знає більшої частини теоретичного матеріалу, не володіє термінологією, змістом художніх творів, практичними навичками аналізу художніх текстів різних жанрів; мова спрощена; здобувачу важко підтримувати бесіду, не вистачає доказів для обґрунтування власного погляду, а викладачу доводиться постійно коректувати відповідь здобувача.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Самостійна робота надсилається у СЕЗН ЗНУ Moodle за результатами вивченої теми та оцінюється максимально в 2 бали:

– не виконане завдання чи незадовільний рівень виконання – 0 балів;

– **2 бали** – здобувач виконав письмове завдання самостійно, в повному обсязі, продемонструвавши розуміння термінології, вміння працювати з художнім текстом і літературознавчими працями, наводити приклади, глибоко й переконливо обґрунтовувати думки, здійснювати літературознавчий аналіз творів різних жанрів. Матеріал викладено логічно-послідовно без фактичних і орфографічних помилок. Робота здана на перевірку вчасно.

Критерії оцінювання завдань:

Виразне читання напам'ять творів (усього 10) оцінюється у 10 балів.

Критерії оцінювання тестів:

Поточне тестове оцінювання здійснюється на платформі СЕЗН ЗНУ Moodle. Тест оцінюються від 0,5 до 3 балів: – не виконаний тест – 0 балів; – за виконаний тест здобувач отримує 0,5 – 3 бали.

Підсумковий контроль

До підсумкового семестрового контролю допускаються здобувачі, яким на дату консультації перед цим контролем зараховано всі поточні заходи з чотирьох змістових модулів і нараховано від 35 до 60 балів.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку: здобувач проходить підсумковий тест на платформі СЕЗН ЗНУ Moodle (тест оцінюються в 20 балів).

Критерії оцінювання усної відповіді на заліку.

Здобувач усно відповідає на два теоретичні питання (20 балів). Кожне теоретичне питання оцінюється у 10 балів, зокрема, враховується:

- вичерпність, повнота, логічна структурованість відповіді;
- уміле оперування літературознавчою термінологією, доцільне застосування елементів аналізу художнього тексту;
- посилання на текст, влучне цитування;
- уміння враховувати історико-літературний контекст, світогляд письменника для інтерпретації тексту;
- уміння визначати специфіку художніх творів і місце в літературному процесі.

Підсумковий контроль вважається успішним, якщо здобувач отримав від 25 до 40 балів.

Загальна семестрова бальна оцінка за дисципліну складається як сума балів за всі поточні контрольні заходи з усіх змістових модулів і за підсумковий контроль і не може перевищувати 100 балів. Бальна оцінка переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS.

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		Екзамен
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Біловол І. Творчість Г. Квітки-Основ'яненка в контексті європейського сентименталізму. *Український світ у наукових парадигмах: зб. наук. пр.* / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків: ХІФТ, 2020. Вип. 7. С. 155-157.
2. Галушкіна М. Етнографізм у творчості Г. Квітки-Основ'яненка. *Філологія XXI століття: зб. наук. пр. студентства й наук. молоді за матеріалами XIII Всеукр. наук.-практ. конф. студентства й наук. молод.* Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди; [редкол.: К. Голобородько (голов. ред) та ін.]. Харків, 2023. С. 18-21.
3. Бовсунівська Т. Літературні угруповання українських романтиків та значення їхніх ідеологем. *Питання літературознавства.* № 106. 2022. С. 41-50.

4. Горболіс Л. Григорій Квітка-Основ'яненко – письменник та історик українського театру. *Слобожанський науковий вісник. Серія : Філологія*. Вип. 5. 2024. С. 49-53.
5. Кравченко В. «Козацькі жарти» П. Ребра у контексті творів XIX століття. *Література й історія : матеріали Всеукраїнської наукової конференції (08-11.10.2020 р.)* : у 2-х ч. / редкол. : Н. В. Горбач (відп. ред.), В. М. Ніколаєнко (ред.-упоряд.), І. Бакаленко (техн. ред.) та ін. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2020. Ч. 1. С. 124-128.
6. Кравченко В. Історія української літератури XIX ст. : перші десятиріччя. Методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 014 «Середня освіта» освітньої програми 014.01 середня освіта (Українська мова і література) та спеціальності 035 філологія спеціалізації 035.01 українська мова та література освітньої програми українська мова та література. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 48 с.
7. Кравченко В. Історія української літератури XIX століття : перші десятиріччя : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 014 «Середня освіта» освітньо-професійної програми 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 188 с.
8. Кравченко В. Кодифікація образу козака у співомовках Петра Ребра. *Запорізькі філологічні читання : матеріали Всеукраїнської наукової конференції (11–12 листопада 2021 року)* / За ред. Н. В. Горбач, І. Я. Павленко, О. О. Стадніченко, Р. О. Христіанінової. Львів-Торунь : Liha-Pres, 2021. С. 33-35.
9. Кравченко В. Козацькі співомовки Петра Ребра з Білоцерківки. *Рідний край*. № 39(11568). 2021. С. 4.; № 40(11569). С. 2; № 41(11570). С. 3.
10. Кравченко В. Хмільні напої в художніх творах поетів-романтиків XIX ст. *Густативно-сапористичні модуси української та світової культур* : колективна монографія (на матеріалі II Всеукраїнської науково-теоретичної конференції «Харчові традиції – ментальний код нації») / за заг. ред. проф. Віват Г. І. Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2020. С. 99-111.
11. Кравченко В., Лихо Ю. Художня реконструкція образу Міхала Чайковського в романі І. Корсака «Отаман Чайка». *Запорізькі філологічні читання : матеріали Всеукраїнської наукової конференції (11–12 листопада 2021 р.)* / За ред. Н. В. Горбач, І. Я. Павленко, О. О. Стадніченко, Р. О. Христіанінової. Львів-Торунь : Liha-Pres, 2021. С. 50-52.
12. Лисоколенко Т., Резніков С. Кордоцентризм українського романтизму : філософія у літературі. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2022. 2 5(1). С. 72-76.
13. Перевертень Н. Зумовленість літературних персонажів культурно-історичним контекстом (на прикладі української літератури першої половини XIX ст.) *Закарпатські філологічні студії*. Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 19. Т. 2. С. 181-185.
14. Чаплінська О. «Був автор – на чужу не задрив добру слава» : вплив просвітницької байки на українську літературу першої половини XIX ст. *Українська полоністика*. Вип. 23. *Філологічні дослідження*. 2025. С. 101-110.
15. Шаменков С. Герої поеми «Енеїда» Івана Котляревського в контексті історичного строю епохи. *Стрій*. № 4. 2022. С. 25-34.
16. Шаф О. «Тарас Бульба» Миколи Гоголя в полоні ідеологічних спекуляцій : з досвіду підготовки майбутніх вчителів-словесників. *Література та культура Полісся*. Вип. 110. № 24. 2024. С. 17-27.
17. Поліщук А. Творчість І. Котляревського в літературознавчих студіях. *Філологія XX століття : зб. наук. пр. студентства й наук. молоді за матеріалами XI Всеукр. наук.-практ. конф. студентства й наук. молоді*. Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди; [редкол. : К. Голобородько (голов. ред.) та ін.]. Харків, 2021. С. 112-115.
18. Терехова І. Дуалістична картина світу в «Малоросійських баладах» Левка Боровиковського. *Наукові записки ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. Літературознавство*. Вип. 2. (98). Харків : ХІФТ, 2021. С. 193-210.

19. Kravchenro V., Kryshchanovych S., Tieliezhkina O., Chesnokova M., Yemelienenko Y. Paradigm of the Competence of Linguists in the Education System in the Context of Understanding the Philosophy of Language. *Wisdom. Special Issue 2 (3). Philosophy of Language and Literature*. Yerevan, 2022. P. 104-111.
20. Kravchenro V., Sharova T., Bodyk O., Zemlianska A., Nisanoglu N. Quantitative Analysis of MOOC for Language Training. *International Journal of Information and Education Technology*. 12 (5). 2022. P. 421-429.

Інформаційні ресурси

1. «Енеїда». Аналіз. Основна тема. Ідея. Головні герої. URL : <https://dovidka.biz.ua/eneyida-analiz-osnovna-tema-ideya-golovni-geroyi/>
2. 10 фактів про П. Гулака-Артемівського. *Рідна країна*. Світоглядний портал. URL : <https://ridna.ua/2016/03/10-faktiv-pro-hulaka-artemovskoho/>
3. Білецький-Носенко Павла Павлович. Українська педагогіка в персоналіях – XIX ст. / за ред. О. В. Сухомлинської / навч. посібн. для студентів вищих навч. закладів : у 2 кн. Київ : Либідь, 2005. 250 с. URL : <http://www.spadshina.com/programs/vidatni-ukrayintsi/biletskij-nosenko-pavlo-pavlovich/>
4. Забіла Віктор Миколайович. Життєвий та творчий шлях. Біографічні статті. URL : <https://www.ukrlib.com.ua/bio/author.php?id=60>
5. Західна Україна в складі Австро-Угорщини (кінець XVIII–XIX століття). Українська культура XIX ст. URL : https://uahistory.co/book/dovidnik/149.php#google_vignette
6. Історик, етнограф, фольклорист – до 200-річчя з дня народження М. Костомарова. URL : <https://lib.onu.edu.ua/ukrayinska-istorik-etnograf-folklorist-do-200-richchya-z-dnya-narodzhennya-m-i-kostomarova/>
7. Михайло Миколайович Петренко. URL : https://ukrlit.net/biography/petrenko.html#google_vignette
8. Ознаки романтизму. URL : <https://vseosvita.ua/library/embed/01000r13-cdf3.docx.html>
9. Чижевський Д. Романтизм. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). URL : <http://litopys.org.ua/chyzh/chy15.htm>
10. Як покарати жінку: «гріховність» в ілюстраціях Базилевича до «Енеїди» Котляревського URL : <https://povaha.org.ua/yak-pokaraty-zhinku-hrihovnist-v-ilyustratsiyah-anatoliya-bazylevycha-do-enejidy-ivana-kotlyarevskoho/>

7. РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних і практичних занять. Студентам, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, необхідно протягом тижня узгодити з викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Пропущені заняття необхідно відпрацьовувати протягом тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Результати навчання за курсом, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються за умови їх відповідності освітньому компоненту, передбаченим освітньою програмою результатам навчання та підтверджені відповідним документом (диплом, сертифікат, свідоцтво тощо). Можливими видами діяльності для неформальної та/або інформальної освіти може бути участь у студентських олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, конференціях; участь у програмах неформальної/інформальної освіти (онлайн-курси на відкритих навчальних платформах, воркшопи, вебінари, майстер-класи, тренінги тощо). Наприклад: Всеукраїнський конкурс есе учнівської та студентської молоді «Мій Шевченко».

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються студентами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим.

Рекомендована база даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно в навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (виконання письмових завдань, тестів, заліку) використання гаджетів заборонено.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є електронна система Moodle ЗНУ.

Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень.

Відповіді на запити студентів подаються викладачем протягом двох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle ЗНУ, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle ЗНУ, є актуальною.

Якщо за технічних причин доступ до Moodle ЗНУ є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу kravchenkovo08@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н. р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається [Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://lnk.ua/9MVwgEpVz](https://lnk.ua/9MVwgEpVz).

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть

виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9.00 до 21.00).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банакх Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: y_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.